

Inhoud

	Woord vooraf	V
	Lijst van afkortingen	VII
1	ARBEDSVOORWAARDEN	1
1.1	Inleiding	2
1.1.1	Plaats van het arbeidsrecht	2
1.1.2	Individueel arbeidsrecht	3
1.1.3	Cao en eigen collectieve regeling	5
1.1.4	Publiek arbeidsrecht	5
1.1.5	Aanverwante regelgeving	6
1.1.6	Algemene BW-bepalingen	6
1.1.7	Grondrechten	9
1.2	Arbeidsovereenkomst in het algemeen	10
1.2.1	Vereisten voor een arbeidsovereenkomst	10
1.2.2	Begrippen werknemer/werkgever	14
1.2.3	Het aangaan van een arbeidsovereenkomst	14
1.2.4	Recht op arbeid	16
1.2.5	Inhoud van de arbeidsovereenkomst	17
1.2.6	Informatieplicht werkgever	17
1.2.7	Informatieplicht werknemer	19
1.2.8	Concernverhoudingen	19
1.2.9	Loonbelasting/sociale verzekeringen	19
1.2.10	Cao	23
1.3	Cao en personeelsgids	25
1.3.1	Totstandkoming cao	25
1.3.2	Inhoud cao	26
1.3.3	Gebondenheid aan cao	27
1.3.4	Ontwikkelingen	30
1.3.5	Eigen collectieve regelingen	31
1.4	Arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	33
1.4.1	De bepaalde tijd	33
1.4.2	Proeftijdbeding in een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	36
1.4.3	Tussentijdse opzegging	36
1.4.4	Einde van de arbeidsovereenkomst	37
1.4.5	Verlenging van de arbeidsovereenkomst vóór 1 juli 2015	40
1.4.6	Verlenging van de arbeidsovereenkomst sinds 1 juli 2015 en het overgangsrecht	44
1.4.7	Doorwerken na AOW-gerechtigde leeftijd	52
1.4.8	Cao	53
1.4.9	Geen onderscheid tussen vast en tijdelijk personeel	54
1.5	Bedingen in een arbeidsovereenkomst	55
1.5.1	Proeftijd	55
1.5.2	Concurrentiebeding, relatiebeding en antironselbeding	63
1.5.3	Geheimhoudingsbeding	73
1.5.4	Boetebeding	74
1.5.5	Uitvindingsbeding	75
1.5.6	Verbod van nevenwerkzaamheden	75
1.5.7	Verplichting tot overwerk	76
1.5.8	Verplichting tot ander werk op een andere plaats en tijd dan gewoonlijk	77
1.5.9	Beding uitsluiting loondoorbetalingsplicht	77

1.5.10	Beding uitsluiting loondoorbetaling eerste of eerste twee dagen bij ziekte	78
1.5.11	Eenzijdig wijzigingsbeding	79
1.5.12	Studiekostenbeding	80
1.5.13	Einde dienstverband bij bereiken AOW-gerechtigde leeftijd	82
1.5.14	Bijzondere overeenkomsten	83
1.6	Deeltijdwerk en flexibel werken	84
1.6.1	Onderscheid tussen deeltijdwerk en voltijdwerk	84
1.6.2	Gelijke behandeling	85
1.6.3	Recht op deeltijdarbeid: flexibel werken	85
1.6.4	Deeltijd en oudere werknemer	89
1.7	Werktijdverkorting regeling	90
1.7.1	Vergunning voor werkdagverkorting	90
1.7.2	Procedure bij aanvragen van werkdagverkorting	92
1.7.3	Inkomsten van de werknemers gedurende de werkdagverkorting	93
1.8	Arbeid door vreemdelingen	94
1.8.1	Toepassingsbereik van de WAV	94
1.8.2	Tewerkstellingsvergunning voor vreemdelingen aanvragen	97
1.8.3	Handhaving Wet arbeid vreemdelingen	100
1.8.4	Zienswijze, bezwaar en beroep	101
1.8.5	Stappenplan identificatieplicht	102
1.9	Arbeidsrechtelijke aspecten van internationale arbeid	103
1.9.1	Uitzending van Nederland naar het buitenland	104
1.9.2	Reglement Uitzendingsvoorwaarden (Expatri Policy)	106
1.9.3	Regelgeving van belang bij uitzending naar het buitenland	107
1.9.4	Uitzendingsconstructies – Uitzending vanuit het buitenland naar Nederland	111
1.9.5	Arbeidsvoorwaarden	112
1.9.6	Regelgeving van belang bij uitzending naar Nederland	113
1.9.7	Aansprakelijkheid voor de Nederlandse inlener	117
2	BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN	119
2.1	In- en uitleenen van arbeidskrachten	120
2.1.1	Mogelijkheden voor het in- en uitleenen van arbeidskrachten	120
2.1.2	Procedure bij inschakeling van uitzendkrachten	121
2.1.3	Redenen om uitzendkrachten in te schakelen	127
2.1.4	Duur van de inleenperiode	127
2.1.5	Arbeidsovereenkomst met de uitzendkracht na de inleenperiode	128
2.1.6	Afdracht van belasting en premies	130
2.1.7	De Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs	130
2.1.8	Europese Detacheringsrichtlijn/WAGA	131
2.1.9	Pensioenregeling voor uitzendondernemingen	132
2.2	Oproepcontract	134
2.2.1	Doel van een oproepcontract	134
2.2.2	Twee typen oproepcontracten	136
2.2.3	Oproepcontract, wel of geen arbeidsovereenkomst	138
2.2.4	Bijzondere bedingen in een oproepovereenkomst	141
2.2.5	Verplichtingen werkgever	143
2.2.6	Einde van het oproepcontract	146
2.3	Thuiswerk	149
2.3.1	Aard van de thuiswerkovereenkomst	149
2.3.2	Wanneer een thuiswerkovereenkomst afsluiten?	151
2.3.3	Verplichtingen van de werkgever	152
2.3.4	Einde van de thuiswerkovereenkomst	154
2.3.5	Thuiswerk en sociale zekerheid	155
2.3.6	Inwerkingtreding Verdrag betreffende thuiswerk	155

2.4	Scholing en stage	156
2.4.1	Scholing	156
2.4.2	Stage	158
2.4.3	Sociale zekerheid voor stagiair en leerling	159
2.5	Vakantiewerk	161
2.5.1	Leeftijd van de vakantiewerker	161
2.5.2	Sociale verzekeringen en belasting	162
2.6	Freelancers en ZZP'ers	164
2.6.1	Kenmerken van de 'freelance'-overeenkomst	164
2.6.2	Aanneming van werk	165
2.6.3	Overeenkomst van opdracht	166
2.6.4	Zelfstandige zonder personeel	169
2.6.5	Modelovereenkomst	171
2.7	Handelsvertegenwoordiger en handelsagent	174
2.7.1	Handelsvertegenwoordigingsovereenkomst	174
2.7.2	Agentuurovereenkomst	175
2.8	Payroll	178
2.8.1	Payrolling	178
2.8.2	Wisselende rechtspraak	180
3	RECHTEN EN Plichten	183
3.1	Werving en selectie	184
3.1.1	Regels omtrent werving en selectie	184
3.1.2	Onderzoek door werkgever	186
3.1.3	De aanstellingskeuring	186
3.1.4	Informatieplicht van de werknemer tijdens de sollicitatiefase	189
3.2	Goed werkgeverschap en goed werknemerschap	192
3.2.1	Begrippen goed werkgeverschap en goed werknemerschap	192
3.2.2	Rechtspraak en nadere wetgeving	193
3.3	Privacy	200
3.3.1	Algemeen wettelijk kader	200
3.3.2	Algemene verordening gegevensbescherming	203
3.3.3	Wet op de omdememingsraden	208
3.3.4	Enkele specifieke controlemiddelen	208
3.4	Gelijke behandeling	216
3.4.1	Algemene wet gelijke behandeling	216
3.4.2	Verhouding AGWB tot andere wetgeving	220
3.4.3	Toepassing in geval van 'gezagsverhouding'	220
3.4.4	Gelijke behandeling van mannen en vrouwen	220
3.4.5	Wet onderscheid arbeidsduur	225
3.4.6	Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij arbeid, beroep en beroepsonderwijs	226
3.4.7	Wet gelijke behandeling gehandicapten en chronisch zieken	229
3.4.8	Wet gelijke behandeling tijdelijke werknemers	231
3.4.9	Strijdige afspraak is nietig	232
3.4.10	Ontslagverbod	232
3.4.11	Procedures	232
3.5	Het personeelsbeleid	235
3.5.1	Inleiding	235
3.5.2	Functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken	238
3.6	Het klachtrecht	241
3.6.1	Achtergrond van klachtrecht	241
3.6.2	Klachtrecht niet wettelijk geregeld	241

3.6.3	Uitwerking in klachtenregeling	242
3.6.4	Inhoud van de klachtenregeling	243
3.7	Disciplinaire maatregelen	245
3.7.1	Grond in de arbeidsovereenkomst	245
3.7.2	Geen grond in de arbeidsovereenkomst	246
3.7.3	Schorsing (op non-actiefstelling)	246
3.8	Medezeggenschap	249
3.8.1	Medezeggenschap in het algemeen	249
3.8.2	Medezeggenschapsorganen	251
3.8.3	Taken en bevoegdheden OR en pvt	257
3.8.4	Procedures	267
3.9	Bedrijfsovername	273
3.9.1	Begrip overgang van onderneming	273
3.9.2	Overgang van rechten en plichten uit de arbeidsovereenkomst	278
3.9.3	Failissement, pre-pack en overgang van onderneming	279
3.9.4	Uitzonderingen op de hoofdregel	281
3.10	Collectieve actie	284
3.10.1	Vormen van collectieve acties	284
3.10.2	Geoorloofde en ongeoorloofde acties	284
3.10.3	Werkwilligen	288
3.10.4	Financiële consequenties	288
3.10.5	Sancties die de werkgever kan treffen	289
4	LOON, VAKANTIE EN VERLOF	291
4.1	Recht op loonbetaling	292
4.1.1	Voorwaarden voor betaling van loon	292
4.1.2	Wijze van loonbetaling	295
4.1.3	Tijdstip van loonbetaling	295
4.1.4	Inhoudingen op het loon	297
4.1.5	Vormen van loonbetaling	299
4.1.6	Belasting- en premieheffing bij loon in natura	301
4.1.7	Bijzondere overeenkomsten	301
4.2	Loonbeslag en verrekening	303
4.2.1	Loonbeslag	303
4.2.2	Verrekening	304
4.2.3	Opeisbaar en verhaalbaar	305
4.2.4	Hoogte van het bedrag waarop beslag mag worden gelegd	306
4.3	Vakantiebijslag en aanvullend loon	308
4.3.1	Vakantiebijslag	308
4.3.2	Bijzondere beloningen	310
4.3.3	Jubileumuitkeringen	313
4.3.4	Overlijden	313
4.3.5	Foaien	313
4.3.6	Auto van de zaak	314
4.4	Hoogte van het loon	317
4.4.1	Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag	317
4.4.2	Werknemers op wie de WMM van toepassing is	317
4.4.3	Hoogte van het minimumloon	318
4.4.4	Uitzonderingen op de WMM	319
4.4.5	Handhaving WMM	320
4.4.6	Bijzondere overeenkomsten	321
4.5	Beroepskosten en personeelsverstrekkingen	322
4.5.1	Inleiding werkkostenregeling	322

4.5.2	Gerichte vrijstellingen	322
4.5.3	Intermediaire kosten	330
4.5.4	De vrije ruimte	331
4.5.5	Waardering van vergoedingen en verstrekkingen in de vrije ruimte	332
4.5.6	Nihilwaarderingen en laagwaarderingen in de vrije ruimte	332
4.5.7	Vaste kostenvergoedingen	334
4.5.8	Vroegere eindheffingen	335
4.5.9	Overschrijden vrije ruimte	335
4.6	Subsidies en premiekortingen	336
4.6.1	Loonkosten- en lage inkomensvoordelen	336
4.6.2	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	338
4.6.3	Afdrachtverminderingen	338
4.7	Vakantiedagen	340
4.7.1	Recht op vakantie	340
4.7.2	Vaststellen van de vakantie	341
4.7.3	Loon tijdens vakantie	344
4.7.4	Opbouw en afschrijving van vakantiedagen volgens de wetgeving tot 1 januari 2012	344
4.7.5	Vakantiedagenregeling	345
4.7.6	Genieten van vakantie	347
4.7.7	Rechtsmiddelen van de werknemer	348
4.7.8	Feestdagen	349
4.7.9	Bijzondere overeenkomsten	349
4.8	Verlof	351
4.8.1	Inleiding	351
4.8.2	Wet arbeid en zorg	352
4.8.3	Zwangerschaps- en bevallingsverlof	353
4.8.4	Adoptieverlof en verlof in verband met pleegzorg	356
4.8.5	Nawerkingsbepalingen	357
4.8.6	Samenloop	357
4.8.7	Gelijkgestelden	357
4.8.8	Calamiteiten- en ander kortverzuimverlof	358
4.8.9	Kraam- en bevallingsverlof	359
4.8.10	Zorgverlof	360
4.8.11	Ouderschapsverlof	364
4.8.12	Levensloopregeling	367
4.8.13	De verlofwijzer	369
5	ZIEKTE, ARBEIDSONGESCHIKTHEID EN RE-INTEGRATIE	370
5.1	Loondoorbetalingsverplichting bij ziekte	371
5.1.1	De loondoorbetalingsverplichting	372
5.1.2	Hoogte van het door te betalen loon	382
5.1.3	Te verrekenen inkomsten	383
5.1.4	Regresrecht	384
5.1.5	Verzekering van de financiële gevolgen	384
5.2	Controle, verplichtingen WVP en behandeling van geschillen	386
5.2.1	Wet verbetering Poortwachter	387
5.2.2	Deskundige bijstand	387
5.2.3	Controletaken	389
5.2.4	Adviesaanvraag na zes weken ziekte	391
5.2.5	Re-integratiedossier en plan van aanpak	393
5.2.6	Re-integratieverslag	394
5.2.7	Toetsing re-integratie-inspanningen door UWV	395
5.2.8	Passende arbeid bij doorbetalingsplicht werkgever	398
5.2.9	Geschillen over ziekte	401
5.2.10	Ontslagbescherming zieke werknemer	406

5.3	De Ziektewet	408
5.3.1	Inleiding	408
5.3.2	Kring van verzekerden	409
5.3.3	Uitkering ziekgeld	411
5.3.4	Ziekmelding en controle	412
5.3.5	Het begrip ziekte	413
5.3.6	Zijn arbeid	414
5.3.7	Passende arbeid	415
5.3.8	Zwangerschap en bevalling	416
5.3.9	Duur van de uitkering	417
5.3.10	Vijfdaags uitkeringsstelsel	418
5.3.11	Hoogte van de uitkering	419
5.3.12	Uitkering onder het sociaal minimum	420
5.3.13	Uitkering bij overlijden	420
5.3.14	Inhoudingen	421
5.3.15	Vrijwillige verzekering	421
5.3.16	Wet eigenrisicodragen Ziektewet	421
5.4	Arbeidsongeschiktheidsregelingen	424
5.4.1	Afbakening tussen WAO en WIA	425
5.4.2	WIA	426
5.4.3	WAZ	426
5.4.4	Wajong	427
5.4.5	Toeslagenwet	429
5.5	De Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen	430
5.5.1	Algemene voorwaarden WIA	430
5.5.2	De wachttijd	431
5.5.3	Uitsluitingsgronden	434
5.5.4	Arbeidsongeschiktheids criterium	435
5.5.5	Claimbeoordelingsproces	436
5.5.6	Regeling voor volledig duurzaam arbeidsongeschikten (IVA)	439
5.5.7	Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA)	440
5.5.8	Toename van de arbeidsongeschiktheid	445
5.5.9	Afname van de arbeidsongeschiktheid	446
5.5.10	Eigenrisicodragen door de werkgever	447
5.5.11	Boetes en maatregelen	447
5.5.12	Bezwaar en beroep	449
5.6	De re-integratiemiddelen	450
5.6.1	Inleiding	450
5.6.2	Loonkostenvoordeel	451
5.6.3	No-riskpolis	452
5.6.4	Arbeidsplaatsvoorzieningen	454
5.6.5	Vergoeding werkelijk gemaakte (meer)kosten	455
5.6.6	Proefplaatsing	456
5.6.7	Loon- en inkomenssuppletie	457
5.6.8	Participatiewet en de loonkostensubsidie	457
5.6.9	Jobcoaching (persoonlijke ondersteuning)	458
6	ARBEIDSONMSTANDIGHEDEN	459
6.1	Arbeids- en rusttijden	460
6.1.1	Juridisch kader	460
6.1.2	Toepassingsgebied	461
6.1.3	Uitgangspunten regeling arbeidstijden	462
6.1.4	Overwerk	466
6.1.5	Afspraken over de arbeidstijden	467
6.1.6	Vaststelling, mededeling en registratie arbeids- en rusttijdenpatronen	467
6.1.7	Specifieke regels voor bepaalde groepen	468
6.1.8	Handhaving	470

6.2	Arbeidsomstandighedenwet	473
6.2.1	Werkings sfeer van de Arbeidsomstandighedenwet	474
6.2.2	Arbeidsomstandighedenwet	474
6.2.3	Algemene verplichtingen van de werkgever	474
6.2.4	Specifieke verplichtingen van de werkgever	476
6.2.5	Overige verplichtingen	479
6.2.6	Verplichtingen van de werknemer	482
6.2.7	Overlegstructuren	483
6.2.8	Arbodiensten	485
6.2.9	Naleving van de Arbeidsomstandighedenwet	487
6.2.10	Maatwerk voor werkgevers en werknemers	489
6.2.11	Bijzondere overeenkomsten	490
6.3	Aansprakelijkheid en beroepsziekten	491
6.3.1	Aansprakelijkheid van de werkgever	491
6.3.2	Veiligheidsverplichtingen van de werkgever	494
6.3.3	Opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer	495
6.3.4	Streng bewijslast voor de werkgever	496
6.3.5	Beroepsziekten	499
6.3.6	Schadevergoeding	501
6.3.7	Melding en registratie van ongevallen en beroepsziekten	503
7	EINDE VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST	504
7.1	Wet werk en zekerheid inleiding	505
7.1.1	Het ontslagstelsel volgens de WWZ	505
7.2	Einde arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden	507
7.2.1	Schriftelijke overeenkomst	507
7.2.2	Bedenktermijn	507
7.2.3	Wil van de werknemer	510
7.3	Ontslaggronden	514
7.3.1	Redelijke gronden / ontslaggronden	514
7.3.2	Herplaatsing	516
7.3.3	Opzegging wegens bedrijfseconomische redenen	517
7.3.4	Opzegging wegens langdurige arbeidsongeschiktheid	529
7.3.5	Frequent ziekteverzuim	533
7.3.6	Disfunctioneren	535
7.3.7	Verwijtbaar handelen of nalaten	538
7.3.8	Gewetensbezwaren	540
7.3.9	Verstoorde arbeidsverhouding	541
7.3.10	Andere gronden voor beëindiging van de arbeidsovereenkomst	543
7.4	Opzegging	547
7.4.1	Opzegging met instemming	547
7.4.2	Procedure UWV	548
7.4.3	Cao-commissie	551
7.4.4	Wederindienstredingsvoorwaarde	551
7.4.5	Uitgezonderd van opzegging	552
7.5	Ontbinding van de arbeidsovereenkomst	554
7.5.1	Ontbinding door de kantonrechter	554
7.5.2	Procesreglement	561
7.5.3	Voorwaardelijke ontbinding bij ontslag op staande voet	562
7.6	Opzegverboden	565
7.6.1	Opzegverboden	565
7.6.2	Uitzonderingen op opzegverboden	571
7.7	Opzegtermijn	573
7.7.1	Opzegtermijn	573

7.7.2	Onregelmatige opzegging	574
7.7.3	Lengte van de opzegtermijn	574
7.8	Ontslag op staande voet	578
7.8.1	Vereisten voor ontslag op staande voet	578
7.8.2	Omverwijldheid	580
7.8.3	Schriftelijke mededeling van het ontslag op staande voet	580
7.8.4	Dringende reden	581
7.8.5	Rekening houden met omstandigheden van het geval	583
7.8.6	Ontslag op staande voet en transitievergoeding	584
7.8.7	Ontslag op staande voet én een beëindigingsovereenkomst	585
7.8.8	Ontslag op staande voet en loonbetaling na andersluidend oordeel Hof over vernietiging	586
7.9	Vergoedingen	587
7.9.1	Transitievergoeding	587
7.9.2	Billijke vergoeding	596
7.9.3	Onregelmatig ontslag	602
7.9.4	Samenloop transitievergoeding, billijke vergoeding en vergoeding bij onregelmatige opzegging	602
7.10	Ontbindende voorwaarde	606
7.10.1	Ontbindende voorwaarde	606
7.11	Collectief ontslag	609
7.11.1	Wanneer melding collectief ontslag	609
7.11.2	Procedure	610
7.11.3	Beleid bij bedrijfseconomisch ontslag van het UWV	612
7.11.4	Ontbindingsverzoeken	613
7.11.5	Sociaal plan	613
7.11.6	Geheimhoudingsplicht	615
7.11.7	Sancties	615
7.12	Ontslag van een bestuurder van een NV of BV	617
7.12.1	Bestuurder	617
7.12.2	Ontslag van de bestuurder	617
7.12.3	Rechtsmiddelen van de bestuurder	618
7.13	Pensioenregelingen	620
7.13.1	Inleiding	621
7.13.2	Pensioen overeenkomen	622
7.13.3	Pensioengevend salaris en pensioengrondslag	634
7.13.4	Pensioensystemen	637
7.13.5	Pensioensoorten	643
7.13.6	Het uitruilen van pensioensoorten	646
7.13.7	Gelijke behandeling	648
7.13.8	Gevolgen van verlof	649
7.13.9	Pensioen bij ontslag en pensioenbreuk	650
7.13.10	Pensioendatum	653
7.13.11	Vervroegde uittrekking	653
7.13.12	Premiebetaling	655
7.13.13	Informatieplicht pensioenuitvoerder	655
7.13.14	Pensioen en echtscheiding	657
7.13.15	Wet op de Ondernemingsraden (WOR)	657
7.13.16	Pensioenregister	658
7.14	Overlijden van de werknemer of de werkgever	659
7.14.1	Overlijden van de werknemer	659
7.14.2	Overlijdensuitkering en uitbetaling van niet genoten vakantiedagen	660
7.14.3	Hoogte van de overlijdensuitkering	660
7.14.4	Overlijdensuitkering krachtens ziekte- of arbeidsongeschiktheidsverzekering of Toeslagenwet	661
7.14.5	Afwikkeling werknemersverplichtingen	661
7.14.6	Overlijden van de werkgever	661
7.14.7	Bijzondere overeenkomsten	661

7.15	Acties tegen opzegging	662
7.15.1	Vermietiging of billijke vergoeding	662
7.15.2	Herstel of billijke vergoeding	664
7.15.3	Hoger beroep en cassatie	665
7.15.4	Vervaltermijnen	667
7.16	Afwikkeling van de arbeidsovereenkomst	669
7.16.1	Getuigschrift	669
7.16.2	Eindafrekening	670
7.16.3	Ontslagvergoeding	671
7.16.4	Belasting- en premieheffing bij ontslagvergoedingen	672
7.16.5	Recht op een WW-uitkering	674
7.16.6	Toeslagenwet	678
8	BIJLAGEN	679
8.1	Arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd	680
8.2	Arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	683
8.3	Beëindigingsovereenkomst	686
8.4	Aandachtspunten bij het afsluiten van een sociaal plan	689
8.5	Wettelijk minimumloon	690
	TREFWOORDENREGISTER	691